

Folktandvårdens uppdrag och ersättningssystem

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)[Bakgrund](#)[Uppdragets omfattning – Målgrupper](#)[Prioriteringar](#)[Tillgänglighet](#)[Slutansvar](#)[Allmäntandvård för barn och ungdom](#)[Allmäntandvårdsortodonti](#)[Generella kollektiva insatser](#)[Vuxna som omfattas av det regionala tandvårdsstödet](#)[Nödändig tandvård](#)[Led i sjukdomsbehandling](#)[Tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning](#)[Allmäntandvård till vuxna](#)[Folkhälsoarbete](#)[Kvalitet och patientsäkerhet](#)[Kompetensförsörjning - Introduktion ny personal](#)[Ersättning](#)[Särredovisning](#)[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Dokumentet tydliggör Folktandvårdens uppdrag och ersättningssystem i Region Halland.

Bakgrund

Grundläggande förutsättningar

Det övergripande målet för tandvården är en god tandhälsa och tandvård på lika villkor för hela befolkningen. Tandvården ska vara av god kvalitet med god hygienisk standard och med särskild vikt vid förebyggande åtgärder. Tandvården ska utföras i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Helhetssyn, kontinuitet, kvalitet samt tillgänglighet utgör grundstenar i vården.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med Tandvårdslagen, övriga lagar och förordningar, SBU-rapporter, Socialstyrelsens utgivna föreskrifter och anvisningar (inkluderar nationella riktlinjer) samt överenskommelser som träffats mellan SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) och staten.

Region Hallands lokalt fastställda policyprogram och riktlinjer ska följas och implementeras i verksamheten.

Folktandvården ska förbättra och utjämna olikheter i munhälsa hos den halländska befolkningen genom:

- Hälsöfrämjande insatser
- Förebyggande insatser vid identifierad sjukdomsrisk
- Tandsjukvårdande och rehabiliterande insatser vid konstaterad sjukdom

Folktandvårdens verksamhet ska bedrivas i enlighet med principerna i vägledning för "God vård" som utarbetats av Socialstyrelsen:

- Kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård
- Säker vård
- Patientfokuserad vård
- Jämlik vård

- Effektiv vård
- Vård i rimlig tid

Uppdragets omfattning – Målgrupper

- Allmäntandvård till barn och ungdom
- Specialisttandvård inom ortodonti till barn och ungdom
- Vuxentandvård som omfattas av det regionala tandvårdsstödet
- Allmäntandvård till vuxna
- Folkhälsoarbete
- Kliniskt utvecklingsarbete

Prioriteringar

Vid resursbrist ska tandvården till enskild patient erbjudas enligt följande prioriteringsordning:

1. Akuttandvård inklusive helgjour.
2. Barn- och ungdomstandvård från eget upptagningsområde.
3. Nödvändig tandvård, tandvård som led i en sjukdomsbehandling och tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning.
4. Friskstandvård och reversionstandvård för vuxna med hög risk.
5. Friskstandvård och reversionstandvård för vuxna med låg risk.
6. Icke akut tandvård för nya vuxna vård sökande.

Folk tandvården ansvarar för att resurserna fördelas över länet i enlighet med ovanstående prioriteringsordning. Utgångspunkten ska vara likvärdig tillgänglighet till tandvård i hela länet.

Tillgänglighet

Akuttandvård till såväl barn som vuxna ska kunna erbjudas inom 24 timmar efter bedömning. Till akuta tillstånd räknas i första hand infektiösa tillstånd av olika genes, blödningar efter operativa ingrepp samt traumatiska tandskador som kräver omedelbart omhändertagande. Vuxna ska kunna erbjudas vård och sättas på väntelista (vid ej akuta besvär).

Slutansvar

Folk tandvården har slutansvaret för tandvård till hela befolkningen i Region Halland vilket innebär:

- Ett områdesansvar för alla barn och unga vuxna 0–19 år. I Kungsbacka kommun har Folk tandvården områdesansvaret inom Onsala upptagningsområde. För centrala Kungsbacka och Särö i Kungsbacka kommun har områdesansvaret upphandlats.
- Tillse att god tillgänglighet till akutvård finns i hela regionen.
- Tillse att god tillgänglighet finns i hela regionen för patienter som omfattas av det regionala tandvårdsstödet.
- Tillse att tillgänglighet till allmäntandvård för vuxna finns inom rimligt avstånd.

För genomförande av uppdraget erhåller Folk tandvården ersättning enligt särskilda anvisningar.

Allmäntandvård för barn och ungdom

Vården ska inriktas på att förhindra och bota sjukdom och att behandla de skador som uppstått. I ansvaret ingår således undersökning, förebyggande tandvård,

sjukdomsbehandling och rehabiliterande tandvård. Målsättningen är att uppnå ett estetiskt och funktionellt tillfredsställande bettförhållande. Akuttandvård ingår i vårdansvaret.

Allmäntandvårdsortodonti

Ortodonti som utförs av allmäntandläkare på allmäntandvårdsklinik ingår i allmäntandvårdens uppdrag. Tandläkaren har det övergripande ansvaret för övervakning av barn- och ungdomars bettutveckling, diagnostik av bettavvikelser och vid behov visa för ortodontist.

Interceptiv ortodonti, extraktioner och viss apparatbehandling ingår i allmäntandvårdsersättningen.

Generella kollektiva insatser

Omfattar tandhälsainsatser på gruppnivå som systematisk förebyggande tandvård som ges till grupper av individer (ett exempel är fluorsköljning). Sprida grundläggande kunskaper och en ökad förståelse om sambandet mellan munnen och övriga kroppen samt om levnadsvanornas betydelse för munhälsan/hälsan.

Kollektiva insatser på BVC, förskola och skola.

Folktandvården ansvarar för att barn 0–2 år som är bosatta i Region Halland eller stadigvarande vistas i regionen (asylsökande) erbjuds en hälsoinriktad tandvårdsinformation enligt [Råd och föreskrifter - tandvård för barn och unga i Region Halland](#).

Om vårdnadshavare söker tandvård för barnet eller om barnet hänvisas från barnavårdscentral/läkare ska erforderlig vård utföras enligt fastställda riktlinjer. För barn och unga vuxna 3–19 år som är bosatta i Region Halland eller stadigvarande vistas i regionen (asylsökande) och som inte aktivt valt annan vårdgivare (privat) för sin regelbundna tandvård ansvarar Folk tandvården för en regelbunden hälsoinriktad tandvård.

Vården ska planeras och utföras enligt [Råd och föreskrifter - tandvård för barn och unga i Region Halland](#).

Folktandvården ska ge tandvård till asylsökande barn och ungdomar 0–19 år. Vården ska ges enligt samma principer som gäller för barn och ungdomar som är bosatta i Region Halland.

Vuxna som omfattas av det regionala tandvårdsstödet

Vuxentandvård som finansieras av Region Halland:

- Nödvändig tandvård ska erbjudas dem som omfattas av personkretsen för den uppsökande verksamheten.
- Tandvård ska erbjudas dem som har behov av särskilda tandvårdsinsatser som ett led i en sjukdomsbehandling under en begränsad tid.
- Tandvård ska erbjudas enligt stödet för "Tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning".

Nödvändig tandvård

Vid nödvändig tandvård ska patientens behandlingsbehov sättas i relation till patientens allmäntillstånd (SFS 1998:1338). Förebyggande behandling och akuta insatser ska vara

prioriterade samt om omfattande behandling inte är genomförbar ska den inriktas på att motverka smärta och obehag.

Led i sjukdomsbehandling

Initiativet till den odontologiska behandlingen kommer från läkare som remitterat patienten för undersökning, utredning och eventuella behandling. Den odontologiska utredningen och/eller behandlingen avser svara på en medicinsk frågeställning eller är en väsentlig förutsättning för den medicinska behandlingen.

Tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning

Personer som har stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling på grund av en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning kan ha rätt till tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift.

Allmäntandvård till vuxna

Befolkningsansvar:

Innebär att aktivt arbeta för en positiv och jämlik hälsoutveckling som bidrar till god tandhälsa. Regioner ansvarar för att de som är bosatta inom regionen erbjuds en god tandvård.

Sistahandsansvar:

Alla vuxna som söker tandvård ska erbjudas undersökning och behandlingsförslag. Detta omfattar akuttandvård, tandvård till personer som har ekonomiska svårigheter eller som är särskilt vårdkrävande.

Vid akuta besvär ska patienter tas emot även om de inte kan betala vid behandlingstillfället eller har en skuld till vårdgivaren. Ingen får nekas akuttandvård.

I uppdraget ligger att tillse att tillgänglighet till tandvård finns i hela länet och att akuttandvård kan erbjudas inom rimlig tid och på rimligt avstånd. Akuttandvård till såväl barn som vuxna ska kunna erbjudas inom 24 timmar utefter en bedömning av tillståndets allvarlighetsgrad.

Folkhälsoarbete

Folktandvården ska bedriva en verksamhet med tydligt hälsoorienterat fokus.

Ett hälsofrämjande arbetssätt handlar även om insatser riktade till dem som ännu inte uppvisar några sjukdomstecken och stärka den enskilde patientens förmåga till att själv ta ansvar för en god hälsa.

För genomförande av uppdraget erhåller Folktandvården ersättning enligt särskilda anvisningar.

Kvalitet och patientsäkerhet

Folktandvården ska aktivt delta i Region Hallands övergripande kvalitets och patientsäkerhetsarbete. Regionövergripande policydokument, riktlinjer mm ska anpassas och implementeras i Folktandvårdens verksamhet.

Kompetensförsörjning - Introduktion ny personal

Folktandvården har ett ansvar för introduktion och klinisk träning av nyexaminerade tandläkare och tandhygienister.

Ersättning

Folktandvården ersätts för angivna uppdrag enligt en modell som övergripande består av:

- Uppdragsrelaterade ersättning
  - Områdesansvar allmäntandvård (barn och vuxna)
  - Rekrytering och introduktion av nya medarbetare

Produktionsrelaterad ersättning

- Allmäntandvård barn och ungdom. Kapitationsersättning
- Specialisttandvård ortodonti barn och ungdom. Kapitationsersättning
- Behandling av patienter som omfattas av regionens tandvårdsstöd
- Asyltandvård
- Tolk och sjukresor
- Regionens prislista beslutas av Regionfullmäktige och gäller för Folktandvården i Halland.

Särredovisning

Regionerna har gemensamt tagit fram en modell för enhetlig särredovisning av tandvårdsverksamhet som ska användas av samtliga regioner. Bakgrunden är Statskontorets kartläggning av regioners ekonomiska redovisning av tandvården och från 2012 ska en särredovisning göras som tydliggör och särskiljer Region Hallands roll som beställare respektive utförare av vård.

Länkar

[Nationella riktlinjer tandvård 2022](#)

[Råd och föreskrifter - tandvård för barn och unga i Region Halland.](#)

Uppdaterat från föregående version

2025-09-24 Uppdatering av länkar.